

Nr 4

Utlåtande i anledning av väckta motioner om arbetsgivares uppgifts- och uppbördsskyldighet m. m.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 184 av herr *Ottosson m. fl.* och II: 228 av herr *Nordgren m. fl.* hemställes, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att utredningen beträffande samordning och förenkling av de uppgifts- och uppbördsskyldigheter som av det allmänna ålägges företagen påskyndas och att utredning och förslag till bestämmelser genom vilka arbetsgivare medges rätt till ersättning för de uppgifts- och uppbördsskyldigheter till det allmänna, vilka för närvarande icke är ersättningsgrundande, framlägges.

I motionerna anföres, att enbart föreskrifterna om uppbördsskyldighet i fråga om källskatt, ATP-avgift och allmän varuskatt innebär att ett företag under ett år har att erlägga avgifter till staten vid sjutton olika tillfällen. Härtill kommer inbetalning av eventuell kvarskatt och, för branscher med punktskatter, därav betingad redovisning. I förekommande fall åligger det också arbetsgivarna att för statens räkning verkställa införsel i lön.

På företagen ankommer vidare att till olika myndigheter lämna uppgifter om bl. a. anställda, löner, sysselsättning och omsättning.

Det blir allt vanligare att företag har helt stängt under juli månad. Då under denna månad källskatt och allmän varuskatt skall inbetalas måste kontorspersonal avbryta sin semester eller extra personal anställas, vilket medför extra besvär och kostnader för företagaren.

I anledning av tidigare framställningar har 1965 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om utredning beträffande samordning och förenkling av företagens uppbörds- och uppgiftsskyldighet. Då det synes angeläget att möjligheterna till rationalisering och förenkling snarast tillvaratages, bör utredningen härom påskyndas.

Det arbete som erfordras för att fullgöra berörda åligganden är enligt motionärerna både tidsödande och kostnadskrävande, speciellt för de mindre företagen, där särskild arbetskraft inte finnes avdelad för kamerala uppgifter. Någon ersättning utgår dock inte för andra bestyr än uppbörd av allmän varuskatt. Inte minst med tanke på att flertalet göromål endast utföres i statens intresse utan nytta för företagen själva bör dessa erhålla gottgörelse för sitt arbete. Frågan härom bör enligt motionärerna omedelbart tagas upp till behandling.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 228.
Bihang till riksdagens protokoll 1967. 11 saml. Nr 4

Utskottet

Motioner med i allt väsentligt likartade motiveringar och yrkanden som de nu föreliggande har årligen sedan år 1960 prövats av riksdagen. Åren 1960—1964 samt år 1966 har riksdagen icke funnit skäl bifalla motionsförslagen men som motionärerna framhållit har 1965 års riksdag — på förslag av allmänna beredningsutskottet (utlåtande nr 30/1965) — i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om utredning beträffande samordning och förenkling av de uppgifts- och uppördsskyldigheter som av det allmänna ålägges företagen.

Frågan om en sådan utredning är under prövning av Kungl. Maj:t. Utskottet finner angeläget att utredningen kommer till stånd, eventuellt i något lämpligt större sammanhang, och förutsätter att så kommer att ske utan onödigt tidsutdräkt. Utskottet finner f. n. icke påkallat med någon förnyad framställning i denna fråga.

Vad gäller spörsmålet huruvida företagarna bör erhålla ersättning för dem åvilande uppgiftsskyldighet har utskottet tidigare anfört, att företagens skyldighet att lämna uppgifter i princip inte avviker från den uppgiftsskyldighet som i dagens samhälle åvilar varje medborgare utan att ersättning härför utgår. I fråga om åliggandena med uppörd av skatt har utskottet erinrat om att ersättning redan utgår för uppörd av varuskatt. Här kan tilläggas att ersättningen för beskattningsåret 1966 uppgick till drygt 27,4 miljoner kronor. Utskottet har vidare framhållit att även i fråga om källskatten en viss ersättning kan sägas utgå genom att företagen äger under viss tid disponera och tillgodogöra sig ränta å innehållna skattemedel.

Såvitt utskottet kunnat finna har under den tid som förflutit sedan frågan sist prövades av riksdagen icke förekommit något som bör föranleda ett ändrat ställningstagande. Utskottet vill härtill erinra om att det pågående arbetet med rationalisering av skattesystemet och skatteadministrationen kan komma att medföra lättnader i arbetsgivarnas åligganden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 184 och II: 228 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 februari 1967

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

HARALD J. SKOGLÖSA

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Hellebladh, Eric Gustaf Peterson, Oscar Carlsson, Axel Kristiansson, Hedlund, fru Hultell, herr Helge Karlsson*, fru Diesen, herr Svanström*, fru Landberg och herr Wirtén;

från andra kammaren: herr Skoglösa, fru Jäderberg, herrar Svensson i Kungälv, Lundmark*, Wikner, Larsson i Borrby, Nilsson i Bästekille, Gustafsson i Uddevalla, Hyltander*, Andersson i Örebro, Wiklund i Härnösand och Thylén.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Eric Gustaf Peterson, Axel Kristiansson, fru Hultell, fru Diesen, herrar Svanström, Wirtén, Skoglösa, Larsson* i Borrby, *Nilsson* i Bästekille, *Hyltander, Andersson* i Örebro och *Thylén*, vilka ansett att utskottet bort anföra och hemställa följande.

Motioner med i etc. — — — (= utskottet i första och andra stycket)
— — — i denna fråga.

Det arbete som erfordras för att fullgöra samtliga lagstadgade uppgifts- och uppbördsskyldigheter är både tidsödande och kostnadskrävande. Detta gäller speciellt mindre företag där företagsledningen ofta aktivt deltar i produktionen och vilka inte kan avdela särskild arbetskraft för kamerala ändamål. För uppbörd av allmän varuskatt erhåller företagare viss ersättning men i fråga om övriga ålägganden, som i många fall är mer betungande, utgår ingen som helst ersättning.

I motionerna har tagits upp frågan om ersättning till företagen för det merarbete och det ansvarsfulla uppbördsarbete, som det allmänna ålägger företagen. Såväl uppbördsarbetet som uppgiftslämnandet har endast intresse för det allmänna. Staten beställer eller »köper» tjänster av de enskilda företagen. Rent principiellt synes det riktigt att ersättning skall lämnas för detta arbete. Som ovan nämnts har en sådan ordning godtagits av riksdagen vad gäller den allmänna varuskatten. Arbetet med och ansvaret för det övriga uppbördsarbetet och uppgiftslämnandet är lika betungande, varför det synes utskottet skäligen att ersättning utgår även härför.

Enligt utskottets mening bör en utredning av denna fråga komma till stånd.

Under återopande av det ovan anförda får utskottet således hemställa,

att riksdagen i anledning av de likalydande motionerna I: 184 och II: 228 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag till bestämmelser genom vilka arbetsgivare medges rätt till ersättning för de uppgifts- och uppbördsskyldigheter till det allmänna, vilka f. n. icke är ersättningsgrundande.